

EDICACIÓ
CENTENARIAL
DE LITERATURA:
I ART: GIRONA

A SA SANTETAT EL PAPA

LLEÓ XIII

am motiu del XXV aniversari de sa gloriosa eczaltació al Suprem Pontificat, el redactors de VIDA li trasmeten el testimoni de llur filial felicitació ensemeps que donam afectuoses gracies al Senyor per haverli fet la gracia, sols una vegada en dinou sigles concedida, de veurer els anys pontificals del Princep dels Apostols, 1878-1903.

Núm. 27.

Any II.—28 Febrer, 1903.

¿QUI ES EL SANT PARE?

El molt Sant Bisbe de la Iglesia Católica.—*Concili de Soissons.*

El Patriarca universal.—*Sant Lleó.*

El Quefe de l' Iglesia del mon.—*Innocenci.*

El Bisbe elevat á la cima apostólica.—*Sant Cipriá.*

El Pare dels Pares.—*Concili de Calcedouia.*

El sobirá Pontifice dels bisbes.—*Idem.*

El sobirá Sacerdot.—*Idem.*

El Princep dels Sacerdots.—*Esteba, Bisbe de Cartago.*

El Prefecte de la Casa de Deu y el Custodi y Guarda de la vinya del Senyor.—*Coucili de Cartago.*

El Vicari de Jesucrist y el Confirmador de la fe dels cristians.—*Sant Jeroni.*

El Summo Sacerdot.—*Valentiniá y tota la antiguitat.*

El Sobirá Pontifice.—*Concili de Calcedonia.*

El Princep dels Bisbes.—*Idem.*

L' Hereu dels apóstols.—*Sant Bernat.*

Abrahan per lo Patriarcat.—*Sant Ambrós.*

Melquisedech per l' ordre,—*Concili de Calcedonia.*

Moisés per l' autoritat.—*Sant Bernat.*

Samuel per la jurisdicció.—*Idem,*

Pere per lo poder.—*Idem.*

Christ per l' unció.—*Idem.*

El Pastor del remat de Jesucrist.—*Idem.*

El Claver de la casa de Deu.—*Idem.*

El Pastor de tots els pastors.—*Idem.*

El Pontífice cridat á la plenitud del poder.—*Idem.*

La Boca y el Quefe del apostolat.—*Origenes.*

La Seu y l' Iglesia principal.—*Sant Cipriá.*

L' Origen de la unitat sacerdotal.—*Idem.*

El Llás de la unitat.—*Idem.*

La Iglesia ahont resideix el poder principal.—*Idem.*

La Iglesia Arrel y Mare de totes les demés Iglesies.—*Sant Anaclet.*

La Seu sobre quina ha construit el Senyor l' Iglesia universal.—*Sant Damás.*

El Punt Cardinal y el Quefe de totes les Iglesies.—*Sant Marcelí.*

El Refugi dels Bisbes.—*Concili d' Alexandria.*
 La Suprema Seu Apostólica.—*Sant Athanas.*
 La Iglesia presidenta.—*L' Emperador Justiniá.*
 La Seu Suprema que no pot ser jutjada per un altre.—
Sant Lleó.

La Iglesia anteposada á totes les Iglesies.—*Victor d' Utica.*

La primera de totes les Seus.—*Sant Prosperin.*

La Font apostólica.—*Sant Ignasi.*

El port seguríssim de tota la Comunió Católica.—*Concilii Romá, (en temps de Sant Gelasi).*

ENSENYANSES DE LLEÓ XIII SOBRE EL REGIONALISME

“Quan tiranisi ó amenassi un govern, que tinga á la na-
 ció injustament oprimida, ó arrebasí á l' Iglesia la deguda
 llibertat, es just procurar al Estat altre temperament ab el
 qual se puga lliurement obrar“.

“Ni repren (l' Iglesia) als que procuran que les ciutats
 viscan ab lleys propies y 'ls ciutadans disfrutin de mes am-
 pla facultat d' augmentar sos profits. Sempre fou l' Iglesia
 fidelíssima autora de les llibertats cíviques temperades y
 bé ho testimoniejan en especial les ciutats de Italia que per
 medi dels drets del municipi lograren prosperitat, riqueses,
 nom gloriós, durant el temps en que, sens ningú destor-
 barho, se dexava sentir en tots els ordres de la societat
 l' influencia saludable de l' Iglesia“.

(*Encíclica LIBERTAS de 20 Juny 1888*).

P.

EL MEDI AMBENT I L' ART LITERARI

No fa gaires dies, en l' Ateneo de Madrid, va originar-se am motiu d' una discussió sobre materies d' art, un esvalot que no diu am la serietat d' aquell casal científic. En dits moments, clàssics i modernistes treien a relluir sos argu-
 ments en pro de llurs ideies i vá arrivar un moment culmi-
 nant, en que una frase llensada vigorosament per un literat

jove, vā fer enmudir als d' ambugues parts. "Digas lo que s' vulga, el medi ambient, engendra la corrent literaria, jamai una novel·la ni un poema han sigut causa de transformacions socials". Pensemi un xic sobre axò.

A que obieix la opinió contraria? Els autors de produccions literaries, no poden menys que venir influits per l' ambient que 'ls rodejá, respiran en l' atmósfera que de comú els envolta i sos enteniments no poden menys que venir forsats, a establir la eterna comparació, de lo que és o eczistex, i de lo que deuria ser. El punt de partida de quants literats han sigut y serán, residex en sa propia eczistencia, en son actual pensar, que s' conforma am lo que veu i 'l fa sentir, surgint al mateix temps la comparació esmentada. Ficsem si bé. No hi ha cap obra literaria, que plantegi un plan científic, social, econòmic, etc., que no partexi de punts capitals presos de la realitat al temps de veurer llum i no hi ha cap obra literaria que al resoldre aquells problemes, no porti en si una solució als matexos, segons el criteri del autor, solució sempre més avansada al estat actual de coses, de quan veu llum l' obra literaria. La afirmació de que l' obra literaria modifica l' ambient social, prové de que 'ls seus partidaris, prenen per punt de partida l' enteniment del autor que resolt el problema, creuen que de ell emana tota la consecuencia, sense ficsar-se que si bé es una causa primordial en la transformació social l' autor, el fonament de la matexa residex en l' ambient que rodeja al mateix autor al escriure sa producció.

Consideris que el mon es una perpètua transformació, i un encadenament llògic de forses. No sols en l' art podem apreciarla, si que també i en moltíssima més escala, en la ciencia. L' influencia d' aquesta en la literatura, ens prova una vegada més, que no es l' ambient social derivació consecutiva de la matexa, sino que pel contrari l' ambient social, es el primer factor de les transformacions que en dit ordre s' operan. De l' contrari caiém en l' absurdà afirmació, de que la ciencia prové directament de la literatura.

La ciencia sobre tot en l' ambient literari dels nostres temps ha influït grandement. La fisiologia, la medicina, la geologia i l' arqueologia, han trovat aplicació en la literatura. Els estudis criminalistes, els de etnografia i paleonto-

loiga, han trovat ressò en les obres dels germans Rosny, l'ipnotisme en les de Camille Pert, a Espanya mateix, Perez Galdós aplica la ciència dels oculistes en sa obra "Marianelà"; Bourget (Paul) aprofita els estudis naturalistes de Fechner, Wundt i Ribot. Estudis socials, omplen les planes del desgraciat Zolá, la psiquiatria trova ample camp de desenrotlló en els "Espectres" d'Ybsen, l'arquitectura's veu honrada en les hermoses planes literaries de Emile Gebhart, i mil i mil exemples aniriam citar en defensa de nostre opinió.

Se 'ns replica, que si no tot, en part moltes reformes socials provenen del camp literari. Som nobles en acceptar-ho, pro no mes en quan les reformes que es pretenen, son d'ordre secundari, son punts de vista parcials de la qüestió principal, pro no en quan se vulga que sien reformes radicals en un ordre social determinat.

RAFEL GAY.

LES DUGUES HOSTIES

*Hostia blanca esplendorosa
que t'axeques magestuosa
d'entre un mar de llum grogosa;
Hostia blanca inmaculada
d'encens blau embolcallada
d'or i plata rodejada;
Hostia blanca, hostia rodona
cenyida d'una corona
d'esmeragdes i raits d'or,
Hostia blanca i sacrosanta,
Hostia pura i radianta
¡Jo t'venero! ¡Jo t'ador!*

* * *

*Hostia blanca magestuosa
que circules silenciosa
per la ciutat remorosa.
Hostia blanca inmaculada
sots pobre umbrela portada.
Hostia humil, hostia amorosa
que t'presentes presurosa
prop del llit quan ens morim.
Hostia blanca que t'humillas,
Hostia gran i hostia senzilla,
¡Jo t'admiro! ¡Jo t'estim!*

RAFEL MASÓ i VALENTÍ.

DE POESIA CATALANA (*)

III

RAMÓN MASIFERN

Altre nòm que després d' en Casas he venerat, es el d' en Ramón Masifern. Aquest es un poeta camperol, y puch ben posarlo á la llista dels que forman una època que resoltament ha de tornar orientant de cop la corrent poètica de la nostra terra.

Jo no podré pas may oblidar l' impresió que 'm feu aquella *Aglenya* llorefada ab la *Flor* als Jochs Florals de 1892. Aquell perfum que s' desprén de tant flayrós ramell, fa mirar ab indiferència totas aquestas toyas de flors artificials ab que la majoria de poetas moderns han ornat l' altar de la patria. *L' Aglenya* ab la frescor é ingenuitat que traspúa fa naixer tot seguit intens desitj de seguir al poeta en sa carrera. Voldriam que s' ens presentés un enfilall tant ovidador y que regalés aquest ambient.

Mossen Cinto que sempre estava al aguayt dels poetas busquerols, ha dit cosas molt falagueras parlant d' en Masifern y molts poden véuresen en lo bell prolech que l' hi posá en *La vida al camp* poemet bucolich que 's feu rotllo en l' època de sa eixida que festejaren plomas tant eminentes com son la d' en Pereda, Fastenrhat y el gran poeta de la Provença; aquell que sa encantadora *Mireio* glosá tant bé la vida del camp.

En las planas de *La Vida al camp* el llegidor que te sentiment y gust s' hi esplaya de debó y s' enamora de aquella vida patriarcal que han abandonada molts avets com *las alobas per los mirallets d' una cultura mes refinada en que no es pas or tot lo que llú*.

Escoltéu com descriu *La casa payral*

Oh, quin mas mes bonicoy...!

miral be, prenda estimada. ..

.....

L' auraneta hi fa son niu,
ombra suau li dona la parra,
l' aloba y 'l passarell
li cantan tendres passadas.

(*) Vegintse 'ls números LXX y XX del any passat,

. . . . .

*Trescents anys que el seu bon nom
y'l seu bon govern l' aguantan,
el portal es sempre obert,
la caritat es son guarda*

En aquell niu es ahont s' ajoca 'l poeta contantnos pas á pas totas las diadas del any ab sas toscas senyaladas. Quan parla del servey també mostra 'ls sentiments d' aquella bona gent...

*Lo servey hi es ben mirat
sense ronchs ni malas caras;
quan cau xacrós ó envellit,
mes se 'l vol, mes se 'l recapta.
No se 'l treu, no, com un gos
(com solen fer pels vilatjes).
tant si es sa com desvalgut
fa vida y mort á la casa*

. . . . .

*Oh quin mas més alegroy!
quin sojorn de dolça calma!
Per ferlo del tot hermos
sols ta hermosura hi mancava!*

Y ab aquesta frescor segueix pas á pas lo moviment del *mas*. *La cacera*, *La sega*... es dir tot; sobresortint *La batuda* ab aquest comens tant encoratjador que glosá Mossen Cinto en son grandios discurs presidencial del Certamen de La Bisbal.

*Ja l' era està á punt
ben llisa y ben neta;
ja l' era està á punt:
¡bon batre 'ns espera!
Que si batarém?
¡Deu m' ajud, moreta!
que si batarém
ab eix sol que 's lleva.*

Y á cada posada del romans, llis y frescón segueix aquest rescoble tant viu.

*¡Cigales, cantéu,
canteu fins al vespre!*

. . . . .

*Quin petá'l fuet!
quina polsaguera!
quin joch de rampins!
quin mar los en gas!
No ho veus amor meu
que va bé la feyna?
No veus el grá d' or
com salta y rosseja?
D' aquest be de Deu
tu 'n serás mestressa...
Cigalas canteu,
canteu fins al vespre!*

Axó es poesía catalana y ben catalana. Axó sol ens prova lo que en *L' Aglenya* ens diu l' autor.

*que no ha anat á espigolar
fora de terme.*

Aquesta sinceritat la fa extensiva en totas sas obras en Masifern, en lo joliu tomet *Notes del Cor* ho recorda de nou que sols exala lo que l' hi bull dintre.

*De las telas del meu cor
n' he arrancat aquestas notas;
qui no tinga sentiment
no las trovará agradosas.*

*Passéu, donchs, passéu de llarch
pels que tenen la Fe morta,
pels qui l' hálit del Amor,
enfanguejan y deshonran,
pels qui gelats d' esperit
la Santa Patria no adoran...*

*Y anéu, anéu, á dindar
entorn las animas bonas
los que estiman tot lo bell
y ab tot lo Sant se confortan.*

Prou que los sentim dindar las notas suaus y plenas del poeta ampordanés que encare canta de ferm apesar d' estar arreconadet y fora del trahut que portan las lluytas literarias per las ciutats populosas.

Anant de viatje ens hem trovat per casualitat y ab dalió hem fet petar la xerrada esponjantnos de goig el cor; al arrivar á casa he despenyat de ma llibrería sos bells volums y llejintlos de nou he pres la ploma continuant los articles *De Poesia Catalana* que aném donant als llegidors de VIDA.

ANTÓN BUSQUETS Y PUNSET.

UNA AGONIA

(PREMI EN EL CONCURS DE LA REVISTA "MONTserrat")

Quèia la tarda; per la finestra mitj oberta de la cuina entrava un raig de sol esgrogueit que lentament anava esborrantse; i aprop la llar una velleta asseguda en una cadira de brassos, voltada de coxins, anava morintse més lentament encara.

No hi havia res a fer. Dotze anys que aquella ecistencia s'esllanguia a petites sotregades tan imperceptibles que havia arribat al ecstrem sense que ningú en fes cabal. La jove trastejava per la cuina fent sos quefers i una dòna que havien cridat per ferli companyia, restava dreta, creuada de brassos, mirant fit a fit a la agonitzanta com si esperés veure, d'un moment a l' altre, sortir d'aquell cos miserable i llastimós l'anima deslliurada.

A voltes abdós se deien algunes paraules en veu baxa, s'acostaven a la pobra vella, la contemplaven una estoneta atentament i tornaven, la una a son llòc d'observació, l' altre als fogons ont hi xiüxejava una cassola.

La claror minvava... minvava... a fòra 'l cel verdós iluminava melangiosament el paisatje plè dels tons gròcs i malaltisos de la tardor i d' assí i d'allá les fulles quèien am pausa voleiant indecises; l'aire pur i transparent portava, sens debilitarles, les remors llunyanes; crits de mainada que jugaven, fressa de carros que venien i que al passar refregaven les parets am les fexines de que anaven encimbellats, enfosquint sobtadament l' habitació, al creuar l'

ample finestra; i sempre marejadura i continua, la xerradissa immensa dels pardals que esvoletagaven atapaint les verdisses del torrent.

—Tarda molt l' hereu —, feu la veína com si tingüés por de trobarse sole amb un cos mort entre aquella mitja fosca.

L'altra encengué l' illum tremolosa i guaita desseguida al recó ont la vellera finava. Aquesta seguia igual: son cap, coronat de cabells esbullats que s' escampaven de dintre l'estrenya caps com blanca escuma, li queia sobre l' pit, i allí s' gronxava al compás de son blex feble que surtia xiulant i accelerat de la boca entre-oberta, amb el llabi de bax cagut. Sa cara tenia una expressió de tossuderia i sos ulls dintre llurs morades conques, estaven ficsos, estranyament ficsos, mirant el sòl amb una atenció espantable. Una suor llefiscosa la cubria tota i un dèbil tremolor l' agitava.

Al cap de poc se sentí grinyolar una porta i après, en l' entrada, un sotrac com si descarraguessin alguna cosa, i l' herèu s' endinzà en la cuyna am passos precavuts i religiosos.

—Gracies a Deu! —i les dues dones llensaren un suspir.

—La mare?

—Sì, la mare... la mare...! —i la jove va signarla amb el cap, mirantlo a n-ell am compassió i respecte.

L' hereu avansá uns quants passos, fins al escó, i se assegué pesadament com si un cansanci terrible li blinques les cames. Fitá l' esguart en la seva mare; no estava pas afluxit, una estupida resignació l' aclaparava. No hi havia res a fer, i en son interior repetia: —Se mor, s' està morint —; i buscava llàgrimes de desespero, volia recordar lo que havia sigut per ell aquella santa dona; empró feia tan temps qu' era no mes qu' un cos vegetatiu, que no podia pas trobar d' anyor els seus cuidados ni la seva estimació; i seguia mirantla, mirantla, com si sentirs la necessitat de gravar al menys, aquella fesomia demacrada i sense expressió, en son cor, per conservarla com una reliquia, com un recort sagrat, únic que li quedaria de sa mare.

Aixis estigué una bella estona; mentres tant silenciosament arrivava una parenta; doná la bona nit moguent am prou feines els llabis contrets per una ganyota d' aflicció. No 'n sabia res; tornava del camp quan li donaren la mala

nova; i quedà com els altres mirant a la malalta, inmóvil, am les mans que venien disposades a fer quelcom, creuades, sense esperances de ser útil.

La nit havia interrupt les remors de fòra; ara regnava un silenci pesat i esfereidor.

Tots creien veure en el recó més fosc de la ennegrida cuina, l'imatge de la mort erta, sèria, que esperava am paciencia, mentres ses ales de rat-penat, grises i membranoses, tremolant de desitj, axecaven un ventitjol imperceptible que feia ondular la flama fumosa del llumet de ganxo, i espargia una farum de tomba.

El treball lent, cansat, monòton, de la llarga agonía, continuava. Els fils misterios que retenian l'ànima anaven rompentse poc a poc, un per un, consumits per un foc desconegut e invisible.

El silenci es feia mes pregon, mes pregon a mida que s'apropava l'instant suprem.

De sopte unes petjades fermes i potentes, ressonaren i una veu sacrílega, descarada i fresca, cridá:

Agneta, Agneta, ont es l'Agneta?—i una dona grassa, robusta i hermosa, avansá sens mirament, amb un nin als brassos, rès, alegroi, d'ulls i clars ecspresió divina.

Sens dupte no sabia lo qu'en aquella casa passava.

—La mare està finant, digué la jove d'en bax en bax.

La que arribava obri la boca en senyal de sorpresa; confosa i avergonyida, murmurá:

—Si soc bona per alguna cosa...—i quedà al mitj del llindar, plena d'una curiositat invencible.

Els altres feren un signe ecspresiu; no hi havia res a fer. Allí sols s'esborraba una ombra venerada; es fonia una figura trista i respectable, que desde feia temps decorava l'reconet de la llar, inmóvil i muda, sense dar molesties esperant aquells instants am l'aire de paciencia i resignació en que havia passat la vida, una vida de sacrifici plena d'angoxes i fadigues. Ni tan sols els hi daba fèina en l'agonía, no necessitaba res; moria dolsament com havia viscut; encara en son rostre semblava vèureshi un gest d'humilitat i d'escusa per la insignificant molestia i la poca aflicció que causava. Ella s'entregava bonament; no lluitava am l'eterna igualadora de les coses.

Al entorn seu no hi havia ni dolor, ni crits de desespero, ni paraules de comiat; una pau sobirana envolcallava 'l final de la eczistencia aquella, que acaba després de complerta sa missió am la tranquilitat del que feta la tasca es dixa caure al sòl, relacsa 'ls seus membres i s' adorm.

L' infantó mirava d' un costat a l' altre sens dupte esperant algun afalec, i la mare 'l besava ofegant el soroll de ses besades; i acaronantlo, com si tingués por de que interrompés amb algun xisclet estrident la solemnitat d' aquella escena, a cau d' orella anava dientli:

—Mira, la pobra Maria, mírala—i li torsava 'l cap perque es ficsés en ella i li agafava 'l bras que pujava i baxava suauament, mentres li aconsellava:—Fesli adeu a la Maria, fesli adeu.—

I la maneta molsuda i tendrissona del menut se movia sense trassa, la boqueta es preparava per somriure i 'ls ulls blaus, transparents i lluminosos miraven á la que eczalava l' últim alé de vida.

El cor, plé de dolcesa, de la velleta esbategava cada cop mes lent, cada cop mes cansat, com un pèndol sens ressort, abandonat a la forsa tirànica de la terra que 'l xutgla immobilisantlo...

I 'l cor doná l' ultim sotrac i l' ultima bombolla d' aire exí dels pulmons paralisats, i la boca s' havia obert esgarriosa, i un' ombra entelá la mirada, i la testa caigué sobre 'l muscle aclaparada per la pesantor d' una sòn invencible.

Quelcom solemnia i grandiòs omplená 'l reduit espai; tots quedaren cor-presos per la sublim senzillesa d' aquell acte qu' ells creian tant imponent i terrorific.

Les piadoses dones clogueren els ulls a la morta, mentres l' hereu s' agenollaba mecànicament.

Un murmuri de resos feu commoure 'l glassat ambient mortuori, i la maneta del nen moguentse sense trassa anava signant:

—Adeu, adeu, Maria, adeu, adeu.—

PRUDENCI BERTRANA.

FARUM D' IMPREMPТА

EN QUE CONSISTEX LA FILOSOFIA CATALANA.—ELS ARTISTES I LA POLÍTICA. EL CLERO I LA POLÍTICA.—“EL MONTANYENCH” SETMANARI OLOTÍ.—REBUT D' UN LLIBRE.

La revista *Catalunya*, publica un article, original d'en Lluis Gispert, sobre el llibre de Mossèn Bové, *La Filosofia Nacional de Catalunya*. D'ell reproduim aquest tròs, ont s'hi precisen les tendències de l'escola filosòfica de nostra terra. Diu: “La filosofia catalana, en cas de que existeixi te de ser psicològica, armònica y crítica. El psicologisme respon al caràcter individualista de la rassa. El català reflexiu y concentrat en sí mateix, te de fixarse necessàriament en los seus propis actes y estudiarlos ab la mateixa complacencia ab que un se mira retratat en un mirall. Per xo l' Anatomía ha estat sempre una ciència conreuada ab predilecció pels fills de Catallunya, y per xo no pot fallar entre ells aquesta mateixa predilecció per la psicología que es l' ànatomía de l' ànima. Per altre part l' esperit mercantil dels catalans es causa de que aquests s' assimilin las distintas qualitats dels pobles ab los quals se relacionan: y com que aquest esperit mercantil va sempre acompanyat d' un sentit pràctich extraordinari d' aquí es que 'l català procura equilibrarles ab la proporció deguda aquestas qualitats assimilades, formantne un *tertium quid* que les reduheix a la unitat sense que per xo 's destruixin o's confongan. Veusaquí porque la filosofia catalana ha de ser armònica. Y finalment ha de ser crítica —no en el sentit modern de la paraula com l' articulista esplica més enavall— porque 'l poble català es el poble mes lliure de la terra. Son esperit d' independencia no li permet subjectarse á una doctrina per la sola autoritat, com tampoch la seva serietat caracterísca no 'l deixa llensar-se en brassos d' una novetat qualsevulla. Lo qu' ell fa es subjectar a un previ examen tot allò que 's presenta a la seva consideració, y, enemich d' exclusivismes y exageracions, procedeix racionalment, senta principis, estatuheix els límits de cada cosa y abrassa tot lo bò y refusa tot lo dolent è inútil. En lo concepte de Mossén Bové la ciència luliana reuneix aquestas tres condicions de ser psicològica, armònica y crítica y per xo estableix resoltament la proposició de que ella y no cap altra es la filosofia indígena de la nació catalana.”

—En un article titulat *Els intelectuals y las eleccions*, esplica la *Veu de Catalunya* l'enllás entre l' art i la política, entre la prosperitat material i les lletres. En copiem aquest retall.

“¿Més tan deslligada és la missió del artista de la marxa política y social, que li puga esser indiferent y fins odiosa? Tan poch relacionada troba ab la expansió y el foment de l' art, la qüestió de la riquesa, la pau y la cultura públicas, que puguin prescindir de contribuir ab la seva acció de ciutadá? Cometería un grave error qui ho considerés així. Las arts y lletres d' un poble estan en rahó directa de la seva superioritat política y administrativa, del seu engrandiment, de la seva prosperitat.”

— *El Montanyench*, d' Olot endressà són nombre de 22 de febrer a la memoria del malaguanyat Vayreda. A més d' un expressiu retrat degut al llàpit del distingit artista en Berga i Boada publica travalls literaris de tot lo granat dels escriptors olotins, i el capítul III de "La Punyalada" novela pòstuma qu' està esperant el públic de nostra terra.

— El *Correo Catalán*, en dos articles tracta de la important qüestió de la política i l'sacerdoci. En el segon intenta demostrar que el capellà catòlic deu militar en el carlisme; com qu' aquesta es diputa en quina, donat el caracter de nostra revista no hem pas de embrancar-nos, parlarem únicament del primer, que combat amb ardidesa la malicia ò totxeria dels que creuen que l'sacerdot fora de la sagristia i del confessionari ja no te de fer casi res més que dir pare-nostres i jugar al tresillo a ratos perduts.

Ens plau la gent lluitadora i fugim dels esquerps quan se tracta de defensar a la Religió ò a la Patria per xò ens posem al costat de l' articulista en l' assumto qu' ell tracta: "En efecto: diu,—(entre parentesis, ens sab greu que axò sigui en castellá) el ministerio que el Clero desempeña se reduce, por decirlo de una vez, á defender la verdad, que es una é inmutables, y á combatir el error bajo sus múltiples aspectos considerado. Desgraciadamente el error produce horribles estragos y acarrea innumerables males á la sociedad actual: el error y la mentira han tomado carta de naturaleza en nuestros días y han sentado sus reales en medio de nuestro pueblo desdichado. Empero la verdad ha quedado mal parada, aletargada, mejor dicho, envuelta en los laberintos del sofisma. Por otra parte, el ministro de Cristo es el enviado por Dios para derramar el torrente de luz con que alumbrar las inteligencias y para comunicar la paz y el bienestar social con que mover los corazones. Deber es del sacerdote defender valerosamente la verdad y destruir con denuedo el error; y entiéndase bien: puesto que uno y otro se han dado cita en medio de la sociedad actual: en medio de ésta, ante la faz del mundo públicamente, debe el sacerdote católico aceptar el reto sacrilego dado por la revolución descarada é impía. Hé aquí la política del Clero.

Además: es el Clero un conjunto de ciudadanos que *jure* (y aún podemos añadir *facto*) tiene voz y voto en la moderna sociedad; es ciudadano, y como á tal, debe procurar que se dicten leyes conformes á su Religión que es divina, que se respeten sus legítimos intereses que son sagrados, en una palabra, que se moralice la sociedad, objeto hoy de los más fenomenales escándalos y del desenfreno más lamentable. El sacerdote no debe permanecer callado: es ciudadano, y su Religión y su moralidad social é individual exigen de él un puesto en el combate, un lugar en la lucha á que se le ha provocado: este puesto, este lugar es la política".

Finalmente: la Iglesia necesita de buenos campeones, de intrépidos adalides para llevar á feliz término la buena causa. Y al sacerdote precisamente es á quien corresponde la defensa de la Iglesia cuyos derechos indiscutibles juró mantener al formar parte en sus filas.

—Amb una àtenta dedicatòria de son autor—qu' agraím—en Josep Aladern, havem rebut el llibre del qual parlàvem l' altre dia en aquesta metixa secció. Com que l' obra s' ho val, la volem llegir detingudament, i per xò no 'n parlarem fins al nombre pròxim.—J. M.

NOSTRE CONCURS

Composicions rebudes fins avui:

- 27.—L' orfe. L.: *Plora de fret y tot tremola...*—(Bori y Fontestá).
- 28.—Ardidesa. C.: *Com alat oronel*, etc.
- 29.—Despertament. C.: *L' alegria del meu cor*, etc.
- 30 Lo monument de Colo. L.: *;Quin pedestal per l' estatua!...*—(Verdaguer).
- 31.—A la meva mare.—*Décima*.
- 32.—El Lilà blanch. C.: *Mes al que etc.*
- 33.—La mort del Ivern. L.: *Primaveral*.
- 34.—La rosa. L.: *Vanitose*.
- 35.—De istiu á istiu. L.: *A una rosa*.
- 35.—¡Avant! L.: *La fals al puny*.
- 36.—La manqueta. L.: *Els boigs fant bitlles*.
- 37.—Impresió. L.: *Records d' una vaga*.

La composició titulada "Lo bailet de Buixalleu" ha vingut sense el sobre clos corresponent, que deu tancar el nom del autor. Si no 'l rebem a son degut tems no podrà entrar en concurs l' esmentada composició.—El secretari del jurat, *Francisco Viver*, prevere.

ESPIGOLANT. — CRÓNICA

El lloreat poeta en J. Calzada i Carbó, acaba de publicar un llibre titulat, *Violas*.

S' ha nombrat una junta per a recullir almoines per a la restauració del Monestir de St. Cugat del Vallés, formada pels senyors: *Gayeta Barraquer, Puré*, President.—*Marques de Dou*, Tresorer.—*Joan Martorell*, Arquitecte.—*Ferrán de Segarra*.—*Antoni Elias de Molins*. *Gayetá Soler, Puré*.—*Joan Maragall*.—*Ramón Viñas*.—*Joan Permanyer*.—*Alexandre M.ª Pons*.—*Raimón Casellas*.—*Josep de Peray*, Secretari.

Les almoines se reculliran a la Secretaria de Cambra del Bisbat de Barcelona y a la Rectoría de Sant Cugat del Vallés; estant ademés autorisats per a rebreles tots els individus de la Junta.

—Ha sortit el cartell del certam literari de Ripoll, organiat per la Lliga Catalanista, de quin cartell figuren els següents premis:

Flor natural, premi d' honor i cortesia ofert per algunes senyores de aquesta vila, s' adjudicará a la millor poesia quin assumptó 's dexa a lliure elecció del poeta.

Una escribanía d' argent, premi del Ajuntament d' aquesta vila, a la millor composició poètica de tema lliure.

Un exemplar de "La Tradició Catalana", ofrena de son autor el doctor don Josep Torres i Bages, a la millor poesia en llaor del doctor don Josep Morgades i Gili, com insigne restaurador de la simbólica Basilica de Santa Maria de Ripoll.

Una ploma d' argent, oferex l' arxiprest Rvnt. don Josep Ausió, a qui canti en millor romans el martiri de Sant Eudal.

Cent pessetas en metàlic premi de la Acadèmia Catòlica, a la millor obra teatral en un o més actes propia pera esser representada en societats catòliques.

Un objecte d' art, premi del Centre Obrer, al autor de la poesia que més dignifiqui el treballador.

Un brot de roure d' or i argent, oferex la Lliga Catalanista a la millor poesia patriòtica.

Una flor de passionera d' or i argent, premi de don Pere Palau G. de Quijano, a la millor composició poètica que lloant la reconstrucció del Monastir de Ripoll agermani en relació amb aquest els recorts del Ecm. doctor don Josep Morgades, bisbe de Vich i Barcelona, y del inmortal poeta mossen Jascinto Verdaguer.

Un bust artístic ofrena del senyor Rossendo Serra, al més complert aplec de tradicions del Comte l' Arnau i senyalament dels llocs relacionats am les matexes.

Un exemplar de la magnífica Geografía Universal, den Lluis Greigoire, dos tomos ricament encuadernats, ofrena de don Francesc Puig i Alfonso a la millor guia descriptiva del Monastir de Ripoll, en son estat actual, preferint en igualtat de mérits la que sia més concisa.

Tots els treballs haurán d' esser remesos abans del dia 24 d' abril, al secretari del Jurat, Arrabal de Sant Pere, núm. 4.

Formarán el Jurat calificador els senyors: Pere Palau G. de Quijano, president.—Joaquim Ayné i Rabell, Salvador Vilaregut, Tomás Raguer, vocals.—Baldomer Parramón, secretari.

—Sempre qu' ens sigui possible donarem a conèixer el veredicte del Jurat dels certams quins cartells insertem.

VIDA

PUBLICACIÓ QUINZENAL
DE LITERATURA I ART

Sortirà el 15 i 30 de cada mes

Preu de suscripció. Mitj any, 2'50 Pts. Se paga per avansat

NÚMERO SOLT 20 CENTIMS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: SANTA CLARA, 4-3.er

Tipografia d' en Masó.—Ballesterias, 33 y 35.